

HISTÒRIES MIL·LENÀRIES, REALITATS DEL PRESENT. LA MITOLOGIA A TRAVÉS DELS ULLS DE L'ART I EL CINEMA

Dafne Medinilla Moya

Col·legi Sagrada Família de Sant Andreu

Introducció

Sempre m'ha sobtat com els mites, unes històries que ni tan sols són reals, han aconseguit vèncer el pas del temps i no només no han estat oblidades, sinó que ha més han fascinat tant a l'ésser humà que aquest ha decidit plasmar-les de manera que visquin per sempre. Només hem de pensar en totes aquelles pel·lícules i sèries sobre mitologia o en aquelles frases i referències als mites que trobem al nostre voltant. També aparèixen en l'art, una disciplina que utilitzem per transmetre missatges i sentiments, com bé podrien ser els dels mites. Vull investigar de quina manera hem representat i com ens han afectat els mites.

Hipòtesi

Els missatges que transmeten els mites no són més que descripcions de l'ésser humà que, a més, han tingut efectes en la nostra societat i tenen algun element que els fa atemporals.

Objectius

Descobrir l'impacte que han tingut els mites en la nostra societat.

Com els hem interpretat i representat en diversos mitjans, com el cinema, l'escultura o la pintura.

Descobrir quin és l'element que els fa atemporals.

Metodologia

He utilitzat diverses tècniques per la part pràctica. En l'art he començat amb unes fitxes tècniques on s'esmenten les característiques principals de les obres i on he inclòs un apartat amb el mite per posar en context al lector. Seguidament he utilitzat unes taules comparatives, dividides segons el moviment i la disciplina artística, d'elaboració pròpia per fer un anàlisi més extens. La part pràctica del cinema comença també amb una fitxa tècnica. Després he hagut de visionar tres pel·lícules d'on he extret totes les referències mitològiques i he comparat aquestes amb el mite de veritat en una taula comparativa. Per últim, he escollit diversos apartats per comparar les pel·lícules i he posat una altra taula al final com a resum de l'anàlisi del punt previ.

Resultats

Primer de tot, els mites han estat una part clau en l'àmbit cultural i, tot i que a primera vista potser no ens adonem, els tenim presents cada dia en coses tan simples com les pel·lícules i els llibres. Arrel de llegir els mites he creat un arquetip de l'heroi descrit a la mitologia i he extret unes característiques comuns que, a les pel·lícules analitzades, els tres protagonistes compartien. He arribat a la conclusió que hem extret les qualitats i trets de l'heroi clàssic i els hem adaptat i utilitzat per activitats quotidianes com són la creació de personatges i històries. D'altra banda, si ens fixem en el missatge darrere dels mites, podem veure que és simplement un reflex de situacions, característiques i qualitats humanes que encara avui dia ens podem aplicar. Aquesta és una de les raons que fan els mites atemporals: la moralina al darrere la podem aplicar fàcilment en l'actualitat.

Després, durant el transcurs de la història, hem utilitzat eines com la pintura i l'escultura per donar forma i transmetre de manera visual aquestes característiques i valors que ens defineixen. Un exemple seria, en l'art, l'ús recurrent de déus, éssers omnipotents i invencibles, una metàfora de les ànsies de poder de l'ésser humà i la necessitat de tenir el control. D'altra banda ens podem fixar en la gran quantitat de sentiments que transmeten, la majoria relacionats amb l'amor, l'alegria i també el patiment, emocions molt incipients en els humans.

Un altre resultat ha estat l'evolució de les relacions entre els personatges. Mentre que els mites tenen una narració més parca i es limitaven a narrar els fets, a l'actualitat posem molt més èmfasi en els lligams entre els diversos personatges.

Per últim, destacar que hi ha més referències que s'assemblen al mite original que referències que no. Principalment és perquè molts dels temes encara són actuals i les referències que són diferents ho són, majoritàriament, degut a la necessitat d'adaptar algunes parts segons el públic i per facilitar les accions i la narració de la història.

Conclusions

Els mites estan presents en elements quotidians com els llibres i les pel·lícules. Els seus protagonistes estan basats en els herois mitològics. També trobem la seva influència actual en els missatges que aquestes històries transmeten; missatges que encara avui dia ens podem aplicar i ens descriuen, com la curiositat, i que trobem en àmbits tan comuns com l'art o el cinema. I, tot i que hem interpretat i adaptat els mites, les referències, missatges i temàtiques són molt similars al mite original, recolzant així la meua idea de l'atemporalitat de la mitologia.

Els mites, tot i haver-se creat fa segles, continuen sent una descripció molt actual del nostre món i de les diferents facetes de l'ésser humà.

Bibliografia

- Apolodoro. *Biblioteca mitológica*.
<https://pdfslide.net/documents/77087249-apolodoro-biblioteca-mitologicapdf.html> Consultat el 27 de setembre de 2020.
- Hesíode (2015). *Teogonía*. Madrid: Gredos.
- Homer. (1998). *La odisea*. Barcelona: La Magrana.
- Homer. (2001). *La ilíada*. Madrid: Ediciones Cátedra.
- L. Gérard (2006). *El arte del renacimiento*. Barcelona: Larousse.
- O. Pubili (2000). *Metamorfosis*. Madrid: Espasa Calpe.
- T. Daniela (2006). *El siglo XVIII*. Barcelona: Electa.
- Características.co. <https://www.caracteristicas.co/humanismo/> Consultat el 16 de febrer de 2020.
- Cervantesvirtual.com.
http://www.cervantesvirtual.com/portales/la_caida_de_constantinopla/consecuencias_de_la_caida/ Consultat el 16 de febrer de 2020.
- Culturagenial.com. <https://www.culturagenial.com/es/neoclasicismo/> Consultat el 12 d'abril de 2020.
- Historiadelarte.us.
<https://www.historiadelarte.us/rococo-y-neoclasico/el-redescubrimiento-de-la-antiguedad/>
Consultat el 12 d'abril de 2020.
- Artespana.com. <https://www.artespana.com/pinturaneoclasica.htm> Consultat el 4 de maig de 2020.
- Museodelprado.es.
<https://www.museodelprado.es/aprende/enciclopedia/voz/bayeu-y-subias-francisco/2a747128-35c6-492d-b611-6d2461227323> Consultat el 7 de maig de 2020
- Sensacine.com. <http://www.sensacine.com/actores/actor-33740/filmografia/> Consultat el 8 de juny de 2020.